

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

1 (4)

Datum
2024-03-15

Diarienummer
511-5091-2023

Beslut om nya föreskrifter, delvis upphävande av tidigare beslut och ändring i skötselplan för naturreservatet Komossen i Älvkarleby kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken att beslutet den 25 november 2019 om att bilda naturreservatet Komossen, dnr 511-1974-2018, delvis ska upphävas genom att nedanstående ändringar görs i beslutet.

- B-föreskrifterna kompletteras med tre nya föreskrifter; B9, B10 och B11 enligt nedan.

Länsstyrelsen beslutar om nedanstående ändringar i den till beslutet den 25 november 2019 om att bilda naturreservatet Komossen, dnr 511-1974-2018, bilagda skötselplanen.

- Skötselplanen kompletteras med ett nytt skötselområde, skötselområde H. Skötselområdet beskrivs i bilaga 2. Skötselområde E minskar därmed med motsvarande areal.
- Kartan över skötselområden (bilaga 3.1) ersätts med karta, bilaga 2.1, till detta beslut.

Nya föreskrifter under B, enligt 7 kap 6 § miljöbalken

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

9. grävning av småvatten, avverkning, stubbfräsning eller annan form av borttagande av stubbar, borttagande av det övre marklagret, uttransport av stubbar och fällda träd, borttaget marklager samt introduktion av våtmarksarter inom område markerat på karta, bilaga 1,
- 10 avverkning och röjning av en smal yta inom område markerat på karta, bilaga 1, för att skapa en myrväg på vilken en pistmaskin eller motsvarande kan köra,
11. åtgärder i syfte att begränsa och/eller förhindra angrepp av åttatandad granbarkborre, som kan hota prioriterade bevarandevärden, genom utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning och barkning av angripna granar, rotkapning och barkning av vindfällda granar. Fällda träd ska i första hand lämnas i naturreservatet, men fällda, färskt angripna träd kan i undantagsfall transporteras ut om områdets prioriterade

bevarandevärden påtagligt hotas. Eventuellt infört fångstvirke ska föras ut ur reservatet.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen inför tre nya föreskrifter (B9-B11) till gällande beslut för naturreservatet Komossen. Föreskrifterna får verkan i det befintliga reservatsområdet och innebär därmed ett delvis upphävande av beslutet om att bilda naturreservatet Komossen, dnr 511-1974-2018. Ett sådant delvis upphävande får enligt 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken endast meddelas av länsstyrelsen om det finns synnerliga skäl. Länsstyrelsen bedömer att de nya föreskrifterna behövs för att uppfylla syftet med naturreservatet och att beslutet i allt väsentligt överensstämmer med gällande beslut. Föreskrifterna B9 och B10 innebär att länsstyrelsen får rätt att restaurera ett mindre område planterat med gran till en våtmark och skapa ett småvatten som bland annat kan fungera som en reproduktionslokal för gölgröda. Området är markerat som ängsmark på häradskartan från år 1859-63 och har troligen utgjort en fortsättning på rikkärret i söder. Genom att restaurera hydrologin och avverka de planterade granarna finns förutsättningar för att återskapa en våtmark och öka den biologiska mångfalden i området. Föreskrift B11 innebär att reservatsförvaltaren får rätt att bekämpa åttatandad granbarkborre i de fall angrepp kan hota reservatets prioriterade bevarandevärden. Ett sådant prioriterat bevarandevärde är till exempel den fridlysta Natura 2000-arten guckusko som finns i örtrik barrblandskog i reservatsområdet. Länsstyrelsen finner vid en samlad bedömning att synnerliga skäl enligt 7 kap. 7 § miljöbalken första stycket således är uppfyllda.

I 7 kap. 7 § fjärde stycket miljöbalken anges att upphävande endast får ske om intrånget i naturvärden kompenseras. Länsstyrelsen bedömer att något intrång i reservatets naturvärden inte görs och att compensation enligt 7 kap. 7 § fjärde stycket miljöbalken därmed inte behövs.

Redogörelse för ärendet

Naturreservatet Komossen bildades den 25 november 2019. Under 2020 gjordes en hydrologisk utredning för Komossen och den väster om denna liggande Bosjön. I denna föreslås bland annat att diket i norr bör proppas igen. Länsstyrelsen påbörjade under 2023 arbetet med revidering av beslut och skötselplan för Komossen.

Samråd har enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Naturvårdsverket, samt enligt 25 och 25a §§ samma förordning med Älvkarleby kommun och Skogsstyrelsen.

Förslaget till beslut har delgetts sakägare genom kungörelse i enlighet med

49 § delgivningslagen (2010:1932) punkt 1. En sakägare har, i enlighet med 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fått förslag till beslut utan delgivning. Sakägare har, enligt 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., förelagts att yttra sig över förslag till beslut om nya föreskrifter, delvis upphävande av tidigare beslut och ändring av skötselplanen för naturreservatet. Förslag till beslut har dessutom remitterats till berörda myndigheter och organisationer.

Synpunkter på förslaget till beslut

Remissynpunkter utan erinran mot beslut om utvidgning av naturreservat har inkommit från Skogsstyrelsen.

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidningarna Arbetarbladet och Gefle Dagblad.

Hur man överklagar beslutet

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3.

De som medverkat i beslutet

Beslut har fattats av landshövding Stefan Attefall med naturvårdshandläggare Karin Wiklund som föredragande. I den slutliga handläggningen har även länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Lennart Nordvarg, enhetschef Artur Larsson, länsjurist Anna Runius, våtmarkssamordnare Matilda Svensson och antikvarie Lennart Swanström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Karta över områden inom vilka åtgärder får utföras enligt föreskrift B9 och B10
2. Ändring i skötselplanen för naturreservatet Komossen
3. Hur man överklagar beslutet

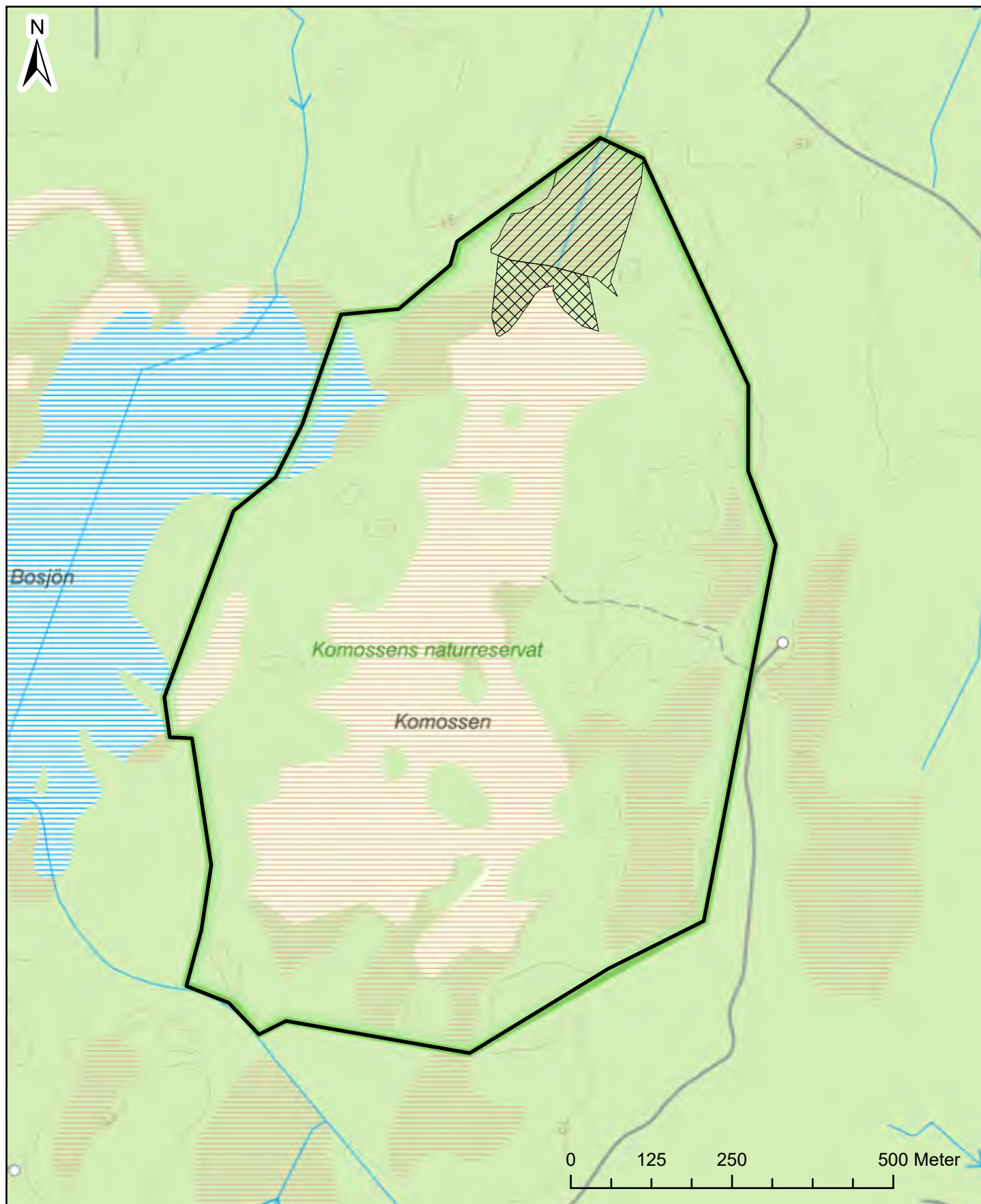
Så här hanterar länsstyrelsen dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Sändlista

Sändlistan har tagits bort i denna version

**Områden inom vilka åtgärder får utföras enligt
föreskrift B9 och B10**

- Reservatsgräns
- Område inom vilket åtgärder enligt föreskrift B9 får utföras
- Område inom vilket en myrväg får skapas enligt föreskrift B10

Ändring i skötselplan för naturreservatet Komossen i Älvkarleby kommun

Skötselplanen för naturreservatet Komossen från 2019, dnr 511-1974-2018, kompletteras med skötselområde H enligt nedan och karta, bilaga 2.1

Skötselområde H: Restaurering mot våtmark med småvatten – 3,0 ha

Beskrivning: Skötselområdet utgörs av två delområden: H1 (2,8 ha) och H2 (0,2 ha), vilka beskrivs nedan. Området var enligt Häradskartan från 1862-63 öppna ängsmarker som utnyttjades för slätter. Skötselområdet var trädbevuxet 1960 och avverkades och planterades med gran någon gång mellan 1960 och 1975. Stubbar från avverkning finns kvar i området.

Genom området löper två parallella diken med flertalet tvärdiken. Dikena syns på Ekonomiska kartan från 1953 och grävdes troligen på 1940-talet för att öka skogsproduktionen. Naturreservatet Komossen ligger inom båtnadsområdet för markavvattningsföretaget Aftappning av Bosjön och Galleråsjöarna från år 1842. Företaget tillkom enligt 1734 års Byggingabalk och är tillståndsgivet enligt häradsrätt. Syftet med företaget var att öka produktionen på de ängs- och fodermarker som fanns i området. Inget av markavvattningsföretagets diken ligger inom naturreservatet och de diken som ligger i naturreservatet ingår inte i markavvattningsföretaget. Komossen avvattnas, enligt kartor, söderut till Bosjön samt via ett dike i norrgående riktning mot Måsjön. Skötselområde H avvattnas norrut.

Delområde H1 utgörs idag av planterad granskog (Bild 1) med visst inslag av björk. Marken är i stora delar relativt torr med arter som blåbär, lingon, stenbär, liljekonvalj, ekorrbar, kruståtel och piprör. Bottenskiktet utgörs i dessa delar huvudsakligen av husmossa och väggmossa. I blötare delar av H1 finns inslag av brudborste, slankstarr, spjutmossa, bräkenmossa och vitmossor såsom granvitmossa, tallvitmossa, krattvitmossa och brokvitmossa.

Bild 1. Skötselområde H1 med ett av de två parallella diken.

Delområde H2 är ett mindre område öster om de två parallella diken. Detta område är blötare än H1 och huvuddelen av träden är yngre. Upplandsstiftelsen beskrev 2001 området som en kalkfuktäng som ”utgjorde den sydligaste delen av ett stråk med ängar som sträckte sig närmare 1 km norrut”. Området är idag tätt bevuxet med björk, gran och tall (Bild 2). Vass dominerar i fältskiktet och även pors och brakved är vanligt förekommande. På upphöjningar med träd växer bl.a. blåbär, stenbär, husmossa och väggmossa. De blötare sänkorna är relativt artrika med arter som ängsvädd, fläcknycklar, älggräs, blodrot, kärrfräken, kråklöver, vattenklöver, brudborste, slankstarr, tranbär, rundsileshår samt med mossor som spjutmossa, stor skedmossa, kärrpraktmossa, räffelmossa, brokvitmossa och krattvitmossa.

Bild 2. Skötselområde H2.

Bevarandemål: Området ska på sikt utvecklas mot en öppen våtmark med kalkgynnad flora.

Skötselåtgärder: Restaureringsåtgärder genomförs för att skapa en öppen våtmark med småvatten där t.ex. gölgroda trivs och kan reproducera sig.

Restaurering

- Avverkning och borttransport av träd.
- Igenläggning och/eller dämning av diken. Denna åtgärd utgör vattenverksamhet och för sådan krävs i huvudregel tillstånd eller anmälan. Bestämmelser om vattenverksamhet finns i 11 kap. miljöbalken och i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.
- I samband med återställandet av hydrologin kan småvatten för gölgroda och andra arter grävas.
- Det övre marklagret med barrförna och eventuell gödslingspåverkan kan behöva transporteras bort.
- Introduktion av kalkgynnade arter särskilt sådana knutna till kalkfuktängar och rikkärr.

Löpande skötsel

- Rövning och slåtter

Dokumentation och uppföljning:

Åtgärder som genomförs, liksom hur området påverkas av åtgärderna, ska kontinuerligt följas upp och dokumenteras.

Komplettering av källförteckning

Publicerade skrifter

Länsstyrelsen Dalarna, 2022. Handbok för skötsel och restaurering av rikkärr. Rapport 2022:11.

Upplandsstiftelsen, 2001. Reservatsförslag för Komossen och föreslagen skötsel för området Komosse – Bosjön – Galleråsjön, Älvkarleby kommun.

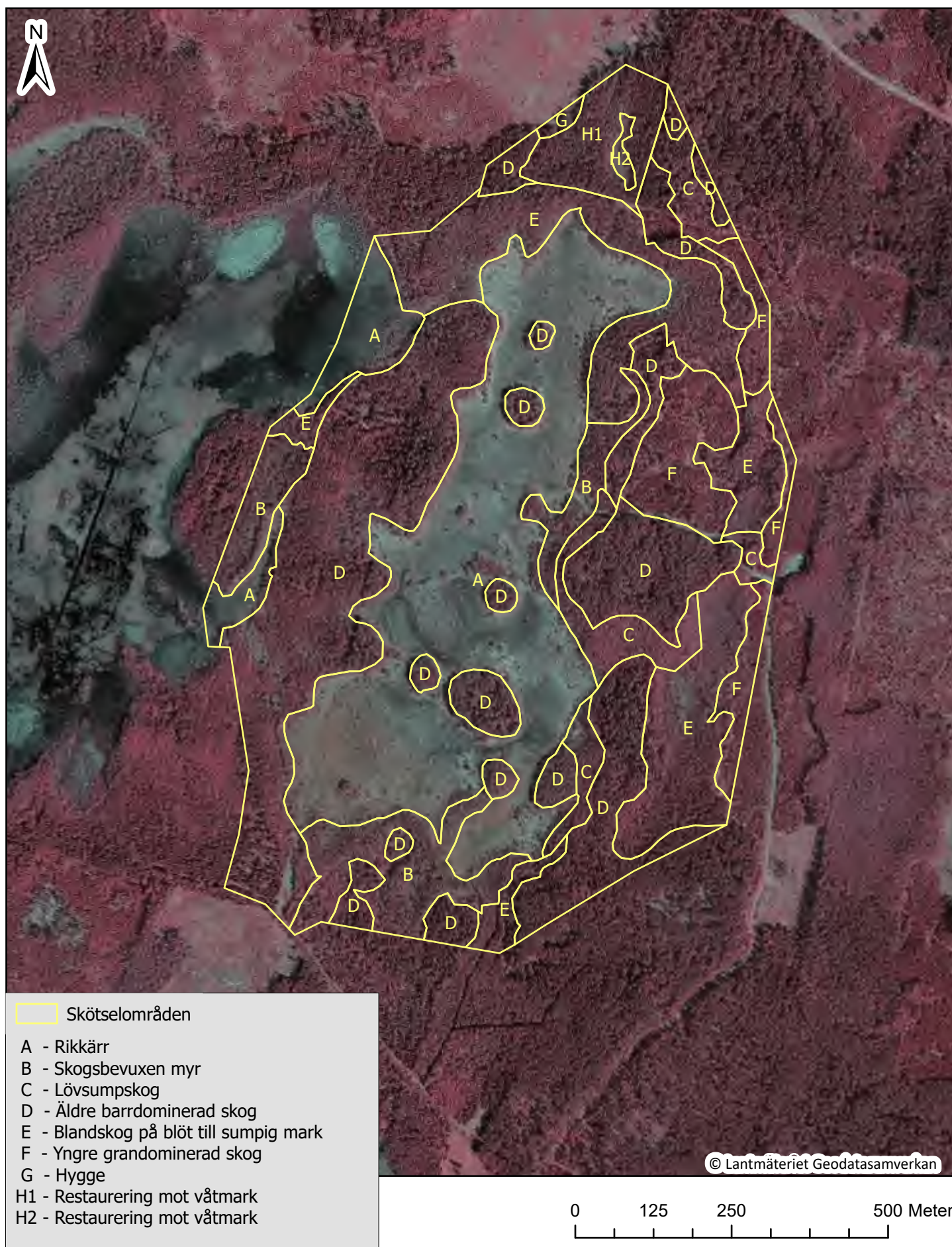
Opublicerade skrifter

Norconsult, 2020. Hydrologisk utredning Komossen – Bosjön.

Bilagor

2.1 Karta över skötselområden

Karta över skötselområden

Bilaga 3

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Regeringen. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Uppsala län, 751 86 Uppsala. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till uppsala@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till Regeringen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag beslutet senast tillkännagavs**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Regeringen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-22 33 000. **Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.**